

स्थानीयतह मार्फत संचालन हुने
कार्यक्रमको लागि निर्देशिका

आ.व. २०७७/०७८

राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र, टेकु
काठमाडौं

Handwritten signatures and text at the bottom of the page, including the name 'निर्देशिका' (Directive) and other illegible markings.

परिचय

नेपालमा एचआईभी केन्द्रकृत महामारीको रूपमा रहेको छ । ७५ प्रतिशत भन्दा बढी एचआईभीको संक्रमण महिला-पुरुष विच हुने असुरक्षित यौन सम्पर्कको माध्यमबाट भएको पाईएको छ । सूईद्वारा लागू पदार्थ लिनेहरु, यौनकर्मी पुरुष तथा महिलाहरु र उनीहरुका ग्राहकहरु, पुरुष समलिंगीहरु तथा तेस्रो लिंगीहरु, आप्रवासी कामदारहरु र कैदीबन्दीहरुलाई एचआईभी संक्रमणको उच्च जोखिममा रहेको समूह मानिन्छ । डिसेम्बर २०१९ को अन्त्य सम्ममा १८,६२८ जना एचआईभी संक्रमितहरुले एआरटी सेवा लिईरहेका छन् । नेपालमा २९,५०३ (सन् २०१९) जनामा एचआईभी संक्रमण भएको अनुमान गरिएको छ, जसमा महिलाको तुलनामा पुरुषको संख्या बढी भएको पाइएको छ । नेपालको वयस्कहरुमा एचआईभी प्रिभिलेन्स ०.१३ प्रतिशत (सन् २०१९) रहेको छ । राष्ट्रिय एडस् तथा यौनरोग नियन्त्रण केन्द्रको अगुवाईमा हाल नेपालमा एचआईभीसंग सम्बन्धित सेवाहरु जस्तै: एचआईभी परामर्श तथा परिक्षण, पिएमटिसीटी, उच्च जोखिममा रहेका लक्षित समूहमा एचआईभी रोकथाम कार्यक्रम जस्तै मौखिक प्रतिस्थापन विधि बाट गरिने उपचार (ओ एस टि), एचआईभीको उपचार, हेरचाह तथा सहयोग र यौनरोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम ७७ वटा जिल्लाहरुमा अवस्थित विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत प्रदान गरिदै आएको छ ।

लक्ष्य

एचआईभी रोकथाम, उपचार, हेरचाह र सहयोगमा सर्वव्यापी पहुँच पुर्याउने ।

मूख्य उदेश्य

कुल अनुमानित एचआईभी संक्रमितको ९० प्रतिशतमा एचआईभीको अवस्था पहिचान गर्ने ।

एचआईभी निदान भएका मध्ये ९० प्रतिशत व्यक्तिहरुलाई उपचारमा ल्याउने ।

एचआईभीको उपचारमा रहेका मध्ये ९० प्रतिशत व्यक्तिहरुमा भाइरसको भार न्यूनीकरण गर्ने (<१००० कपि/मि.लि.) ।

आमाबाट बच्चामा हुने सङ्क्रमणको उन्मूलन गर्ने र आमाहरुलाई जीवित तथा स्वस्थ राख्ने ।

जन्मजात सिफिलिस (Congenital Syphilis) उन्मूलन गर्ने ।

सन् २०१० को तुलनामा सन् २०२० सम्ममा नयाँ एचआईभी सङ्क्रमणमा ७५ प्रतिशतले कमी ल्याउने ।

सन् २०२० सम्ममा शून्य भेदभावको लक्ष्य हासिल हुनेछ

मुख्य क्रियाकलापहरु

एचआईभीको राष्ट्रिय रणनीति २०१६-२०२१ अनुरूप कार्यहरु गर्न सहजिकरण गर्ने ।

[Handwritten signature]

एचआईभीसंग सम्बन्धित सर्वेक्षण, अनुसन्धान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र वकालतमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

प्रदेश र स्थानियतहसम्म एचआईभी तथा यौनरोग रोकथाम तथा नियन्त्रण, उपचार, हेरचाह तथा स्याहार कार्यक्रमहरु सुनिश्चित गर्ने ।

अन्तराष्ट्रियस्तरमा गरिएको प्रतिवद्धता अनुरूप आवश्यक प्रतिवेदनहरुको तयारीमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

एचआईभी तथा यौनरोगसंग सम्बन्धित सेवाहरुलाई उच्च गुणस्तरीय बनाउन र सेवाहरुमा एकरूपता ल्याउन राष्ट्रिय निर्देशिका तथा प्रदेश र स्थानीय तहको कार्यसंचालन विधिहरु बनाउने ।

१. ए आर टि काउन्सेलर तलब, ए आर टि संचालन खर्च (कार्यालय मसलन्द सामान खर्च), एआरटी कमिटीका लागि चौमासिक बैठक

कार्यक्रमको नाम: एआरटी काउन्सेलरको लागि तलब

परिचय	एआरटी केन्द्रमा बिरामीहरुलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न तोकिएको एआरटी केन्द्रमा करार सेवाको एकजना काउन्सेलरको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त सेवा करार नियमानुसार सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा हाल कार्यरतलाई प्राथमिकता दिई नियुक्ति गर्न सकिने छ ।
उद्देश्य	एआरटी केन्द्रमा बिरामीहरुलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न कर्मचारीलाई करारमा नियुक्त गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी संक्रमितहरुलाई निशुल्क एआरटी सेवा दिइएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	कर्मचारी नियुक्ति गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार गर्नु पर्नेछ । प्रदेश अन्तर्गत रहेको ए आर टि साइट हरु को लागि अनुसूची-१ हेनुपर्ने छ
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	काउन्सेलरको १२ महिनाको तलब तथा एक महिनाको तलब बराबर चाडवाड खर्च समेत समावेश गरी मासिक तलब नेपाल सरकारको नियमानुसार रकम विनियोजित गरिएको छ । प्रति एआरटी काउन्सेलर २८,२००/- प्रति महिनाका दरले प्रदेश अन्तर्गत का सबै एआरटी साइटमा रकम पठाउनु पर्नेछ प्रति एआरटी काउन्सेलरका लागि वार्षिक रु.३,६६,६००/- विनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदान को नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामाग्री	सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४

कार्यक्रमको नाम: ए.आर.टि साइट संचालन खर्च

(Handwritten signature)

परिचय	एआरटि केन्द्रको सेवालाई नियमित र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न यो वजेटको व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट एआरटि केन्द्रमा आवश्यक पर्ने कार्यालय संचालन स्टेशनरी, मर्मत,संचार आदिका लागि वजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	एआरटी केन्द्रमा एआरटी सेवन गरिरहेका बिरामीहरुलाई सहजरूपमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने
अपेक्षित प्रतिफल	एआरटी केन्द्रमा आवश्यक पर्ने सामाग्रीको खरिद भएको हुनेछ ।
संचालन प्रक्रिया	एआरटि केन्द्रमा आवश्यक पर्ने कार्यालय संचालन स्टेशनरी, मर्मत, संचार तथा इन्टरनेट सेवा आदिका लागि वजेटको व्यवस्था गरिएको छ । सम्बन्धित प्रदेशले अनुसुची-१ मा रहेको आफु मातहतका केन्द्रहरुमा यो वजेट पठाउनु पर्दछ ।
बजेट वाँडफाँड ।श्रोत	प्रति एआरटि केन्द्र संचालन का निमित्त वार्षिक रु.२१,४००/-बजेट विनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामाग्री	अर्थ मन्त्रालय द्वारा स्वीकृत कार्य संचालन निर्देशिका २०७५

कार्यक्रमको नाम: एआरटी कमिटीका लागि चौमासिक बैठक

परिचय	एआरटी केन्द्रको सेवालाई नियमित र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न यो वजेटको व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट एआरटी केन्द्रको वारेमा विभिन्न सरोकारवलाहरु संग चौमासिक बैठक बसी सेवा अझ प्रवाभकारी बनाउनका लागि यो बैठकको आयोजना गरिने छ ।
उद्देश्य	कार्यक्रम संचालनमा आइ परेका समस्या समाधान गर्नका लागि यो बैठकको आयोजना गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	कार्यक्रम संचालनमा देखिएका समस्याहरुको समाधान हुनेछ ।
संचालन प्रक्रिया	यो रकम खाजा वापत खर्च गर्नुपर्ने र विनियोजित बजेट नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । यस वापतको रकम प्रदेशले आफु मातहतका एआरटी केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ ।
बजेट वाँडफाँड ।श्रोत	रु. ४,०००/- प्रति बैठक गरि जम्मा रु. १२,०००/- वजेट विनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामाग्री	अर्थ मन्त्रालय द्वारा स्वीकृत कार्य संचालन निर्देशिका २०७५,एआरटी केन्द्र व्यवस्थापन समिति बैठक संचालन निर्देशिका

२. कार्यक्रमको नाम: एआरटिमा रहेका व्यक्तिको ल्याव जाच सोधभर्ना ,अस्पतालका लागि

परिचय	एचआईभी संक्रमितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्ने, औषधी शुरुवात पूर्व तथा औषधी सेवन गरि रहेकाहरुको स्वास्थ्य स्थितीको वारेमा आधारभुत प्रयोगशाला परिक्षण निःशुल्क प्रदान गर्ने स्वास्थ्य निकायहरुलाई सो वापतको रकम सोधभर्नाका लागि विनियोजित गरिएको छ ।
उद्देश्य	अस्पतालवाट दिइने ल्याव सेवा एचआईभी संक्रमितका लागि निशुल्क गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी संक्रमितलाई निशुल्क ल्याव जाँच सेवा दिइएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	अस्पतालहरुले एचआईभी संक्रमितलाई निःशुल्क ल्याव जाँच सेवा उपलब्ध गराए वापत अस्पतालहरुले सोध भर्नाको रुपमा रकम पाउने छन र विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च भूक्तानी गर्न सकिने छ । यस वापतको रकम सम्बन्धित प्रदेशले एआरटि केन्द्रको औषधि खाने व्यक्तिहरुको संख्याका आधारमा वाँडफाँड गरि सम्बन्धित ए आर टि केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ । एच आइ भी संक्रमितका लागि आवश्यक ल्याव जाँचको सुची अनुसुची २ हेर्न सकिन्छ ।
बजेट वाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको दाताको संयुक्त कोष श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामाग्री	अर्थ मन्त्रालय द्वारा स्वीकृत कार्य संचालन निर्देशिका २०७५

स्थानीय तहमा भएको सेवा

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	सेवा
१	वालिङ	वालिङ नगरपालिका	ए आर टि
२	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	मध्यबिन्दु नगरपालिका	ए आर टि
३	कपिलवस्तु	महाराजगंज	ए आर टि
४	दैलेख	आठबिस नगरपालिका	ए आर टि
५	अछाम	कमलबजार नगरपालिका	ए आर टि
६	अछाम	चौरपाटी गाउँपालिका	ए आर टि
७	बैतडी	मेलौली नगरपालिका	ए आर टि
८	डडेलधुरा	परसुराम नगरपालिका	ए आर टि
९	कंचनपुर	महाकाली नगरपालिका	ए आर टि

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
निर्देशक

[Handwritten signature]

